

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA
ESTONIAN CHAMBER OF PEOPLE WITH DISABILITIES

Sotsiaalministeerium

26.06.2024 nr 36

info@sm.ee

Eesti Puuetega Inimeste Koja arvamus sotsiaalhoolekande seaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seaduse (iseseisev õendusabi ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamisel) eelnõule

Eesti Puuetega Inimeste Koda toetab õendusabi korraldamise üleviimist Tervisekassale, et tagada teenuse ühtlasem kvaliteet.

Arusaamatuks jääb asjaolu, et õendusabi teenuse hulka ei kuulu isiku personaalne raviplaani järgimine (sh ravimite manustamiskordadeks jagamine), mida siiani teevad erihooldekandeteenusel õed. Uue korraldusega jäetakse raviplaani järgimine (sh ravimite manustamiskordadeks jagamine) küll erihooldekandeteenuse osutaja kohustuseks, kuid täitmisviisi saab valida iga teenuseosutaja ise. Seoses õendusabiteenuse kulude üleminekuga Sotsiaalkindlustusameti eelarvest (seletuskirjast: *õendusabi korraldamise ja rahastamise üleminekuga TerK-i väheneb alates 1. jaanuarist 2025. a maksimaalne maksumus õenduskomponendi võrra (v.a ravimite manustamiskordadeks jaotamise kulu)*) Tervisekassa eelarvesse, vähenevad erihooldekandeteenuseosutajate teenuse osutamiseks mõeldud vahendid õendusabiteenuse komponendi võrra, olukorras, kus erihooldekandeteenused on pidevas alarahastuses. **EPIKoda näeb siin riski erihooldekandeteenuse kvaliteedile, mis mõjutab otseselt teenusekasutajaid, kuna väheneb erihooldekandeteenuse maksimaalne maksumus, mis ei kata juba praegu ära tegelike teenuseosutamise kulusid.** Seega ei saa olla nõus

seletuskirjas väljatooduga, et *kuna ka varem oli summa SKA eelarves planeeritud õendusabi rahastamiseks, ei mõjuta summa üleviimine TerK-i eelarvesse teenuse muude kulude katmist.*

Kas 6.10 eurot on piisav summa inimese kohta, et teenuseosutaja saaks vabaturult ravimite manustamiskordadeks jagamist tellida? Arvestades, et see summa on arvestatud Sotsiaalkindlustusameti 2024. a veebruaris apteegiteenuse osutajatele saadetud päringule ravimite personaalse jaendamise teenuse hinna kohta. Kuna EPIKojale teadaolevalt ei ole teenusele väga konkurentsi, siis on kaheldav, et teenuseosutajad sellise summaga eelnõu jõustumise järgselt teenust saavad.

Millised on riskid, et teenuseosutajad hakkavad ise ravimeid jaotama (erihooletandeteenuse personal, kes suures osas koosneb tegevusjuhendajatest). Milline on tegevusjuhendajate ettevalmistus ravimite jaotamiseks?

Riigi soov on olnud liikuda selles suunas, et asutused telliksid ravimite jaotamise teenuse apteegist sisse, kuid kui rahalised vahendid ei ole selleks piisavad, valib teenuseosutaja suurema tõenäosusega meetodi, mis on majanduslikult tema vaates kõige soodsam (ravimeid jagab erihooletandeteenuse personal), kuid ei pruugi olla kõige ohutum inimese vaates, sest kogu idee, miks riik soovib liikuda selles suunas, on välistada inimlikult tekkivaid vigu, mis tulenevad sellest, et keegi töötaja isiklikult jagab teenusesaajate ravimeid dosaatoritesse. **Millised oleks alternatiivsed võimalused ja kas neid on eelnõu tegemise käigus kaalutud, et kindlustada, et kõik teenuseosutajad tellivad teenuse sisse, mitte ei hakka ise ravimite manustamiskordadeks jagamisega tegelema?**

Eelnõu seletuskirjas on välja toodud, et teenuse maht reguleeritakse tervishoiuteenuste loetelus ning esialgu saab arvestuse aluseks ühe täiskoormusega öe kohta 40 teenusesaajat. Lisaks on seletuskirjas välja toodud, et aasta jooksul jälgitakse teenuse kasutamist ja hinnatakse vajadust, et teha kindaks, kas mõni erihooletandeteenuse sihtrühm vajab vähem või rohkem teenust. Kuidas ja kelle poolt plaanitakse teenuse kasutamist ja vajaduse muutumist hinnata?

Kas ja kuidas koolitatakse õdesid erinevate sihtgruppide eripärade osas? Näiteks võib olla väga keeruline teostada läbivaatust autismiga inimesel, kellel on diagnoosist tulenevalt keeruline käitumine. Eesti Puuetega Inimeste Koja poole on pöördutud muredega, kus autismiga inimene ei saa

vajalikul määral arstiabi, kuna arstid ja õed pole piisavalt koolitatud sihtgrupi eripäradest ja jäetakse ära vajalikke läbivaatusi, vereproovide võtmist jne.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)

Maarja Kraiss-Leosk

Tegevjuht

Eesti Puuetega Inimeste Koda

Kristi Käär, kristi.kaar@epikoda.ee, +372 5401 0462